

P6_TA-PROV(2006)0347

Ekoznačka pro produkty rybolovu

Usnesení Evropského parlamentu o zahájení debaty o přístupu Společenství k programům pro ekoznačky pro produkty rybolovu (2005/2189(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru o zahájení debaty o přístupu Společenství k programům pro ekoznačky pro produkty rybolovu (KOM(2005)0275),
 - s ohledem na posudek Evropského hospodářského a sociálního výboru
 - s ohledem na zprávu Organizace pro výživu a zemědělství (FAO) č. 780 z 26. zasedání Výboru pro rybolov konaného v Římě ve dnech 7.-11. března 2005,
 - s ohledem na sdělení Komise o akčním plánu Společenství o zahrnutí požadavků na ochranu životního prostředí do společné rybářské politiky (KOM(2002)0186),
 - s ohledem na sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu „Budoucnost trhu s produkty rybolovu v Evropské unii: odpovědnost, partnerství a konkurenceschopnost“ (KOM(1997)0719),
 - s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 ze dne 20. prosince 2002 o zachování a udržitelném využívání rybolovných zdrojů v rámci společné rybářské politiky¹,
 - s ohledem na článek 45 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro rybolov a stanovisko Výboru pro životní prostředí (A6-0219/2006),
- A. vzhledem k tomu, že uvedení produktů rybolovu na trh na základě spolehlivého osvědčení, že byly odchyceny, chovány, uloveny nebo zpracovány podle kritérií trvale udržitelného životního prostředí, může podstatně přispět k tomu, že jak výrobci tak také spotřebitelé budou cítit větší povinnost plnit cíle udržitelného rybolovu,
- B. vzhledem k tomu, že však neexistuje žádné mezinárodně uznané jednotné kritérium pro význam udržitelnosti produktů rybolovu,
- C. vzhledem k tomu, že základem pro ekologický přístup musí být v programu pro ekoznačky vždy co nejširší hodnocení,
- D. vzhledem k tomu, že v programu pro ekoznačky a ekologické osvědčování je třeba přednostně používat systém objasňování založený na vícečetných kritériích,
- E. vzhledem k tomu, že FAO od roku 1998 prověřuje aspekty ekoznačky pro produkty

¹ Úř. věst. L 358, 31.12.2002, s. 59.

rybolovu a akvakultury a že její Výbor pro rybolov vydal v květnu 2005 příslušné směrnice,

- F. vzhledem k tomu, že Světová obchodní organizace (WTO) se touto otázkou zabývala po zasedání v roce 2001 v Dohá, kde se zjevně projeví obavy rozvojových zemí, že by udělování ekoznačky mohlo být novým ochranným mechanismem pro výrobky rozvinutých zemí,
 - G. vzhledem k tomu, že používání ekoznaček pro produkty rybolovu by mohlo posloužit k lepšímu získávání informací o konkrétních lovištích (zlepšení množství a spolehlivosti údajů),
 - H. vzhledem k tomu že současná rozmanitost ekoznaček a kritérií pro jejich udělování, nedostatek důvěry a nejasnosti, které u spotřebitelů způsobují, mohou vést k diskreditaci tohoto nástroje,
 - I. vzhledem k tomu, že Evropské společenství nedávno podepsalo Dohodu o mezinárodním programu na ochranu delfinů (Dolphin Safe) a příslušné ekologické osvědčení,
 - J. vzhledem k tomu, že bylo dále zjištěno, že panují nejasnosti, mezi tím, co je ekoznačka a značka kvality,
 - K. vzhledem k tomu, že by v souladu s nařízením (ES) č. 2371/2002 veškerý rybolov v Evropské unii měl odpovídat požadavkům udržitelnosti, protože by měl splňovat normy Společenství,
1. vítá sdělení Komise o zahájení debaty o přístupu Společenství k programům pro ekoznačky pro produkty rybolovu;
 2. vyslovuje však politování nad tím, že zpoždění ze strany Komise v případě jejího sdělení umožnilo, aby se zaváděly ekoznačky vzešlé ze soukromých iniciativ bez jakékoliv veřejné kontroly, což vede k problémům důvěryhodnosti a k matení spotřebitelů a výrobců;
 3. upozorňuje také na skutečné cíle mnoha těchto značek, jejichž význam neustále vzrůstá, neboť spotřebitelé si uvědomují význam udržitelného rozvoje a podporují jej, avšak někteří tyto značky využívají pouze jako reklamu pro zvýšení prodeje, aniž by spotřebiteli poskytli jakékoliv skutečné záruky o přednostech daných výrobků týkajících se trvalé udržitelnosti;
 4. je přesvědčen, že řada programů, které se v současné době používají, přispívá ke složitosti této otázky a že žádný z budoucích návrhů nesmí být pojat tak, aby programy, které již na trhu existují, byly obchodně zvýhodněny;
 5. vychází z toho, že výhradním cílem sdělení je zahájit všeobecnou debatu, aniž by zatím bylo přistoupeno k otázce obsahových kritérií, které musí být pro ekoznačky Společenství směrodatné; vyjadřuje však politování nad tím, že Komise by tímto sdělením přispěla pouze velmi málo k debatě, kterou by chtěla sama vyvolat, která je však v současné době již zahájena a trpí nedostatkem podnětů;

6. hluboce lituje toho, že sdělení není dostatečně ambiciózní, a domnívá se, že zvolená možnost (spočívající ve stanovení minimálních požadavků pro fakultativní programy pro ekoznačky) plně neodpovídá dané problematice; je toho názoru, že ať už jsou na trhu používána jakákoli označení, musí být pod nezávislou kontrolou, aby byla pro spotřebitele naprosto spolehlivá a věrohodná;
7. žádá, aby se na evropské úrovni dostalo většího uznání neprůmyslovému rybolovu; žádá, aby ještě před případným zavedením programu pro ekoznačky proběhly konzultace se zainteresovanými stranami, včetně představitelů odvětví neprůmyslového rybolovu, a aby bylo přihlédnuto k jejich připomínkám;
8. domnívá se, že značka může být plně efektivní pouze tehdy, pokud je jedinečná a snadno pochopitelná pro spotřebitele, a pokud jim tak umožňuje vybírat si výrobky zachovávající udržitelnost rybolovných zdrojů;
9. vybízí proto Komisi, aby uspořádala rozsáhlou diskusi, do níž se budou moci zapojit všechny strany, kterých se tato problematika týká, a při níž bude možné důkladně diskutovat o rozsahu a významu doposud otevřených otázek;
10. souhlasí v zásadě s cíli udržitelnosti, harmonizace, dohledatelnosti, transparentnosti, objektivity a nediskriminace, které jsou uvedeny v článku 4 sdělení; domnívá se, že zavedení jednotných ekoznaček v Evropské unii je byrokraticky těžkopádné;
11. je přesvědčen, že by používání důvěryhodných ekoznaček mohlo být velmi účinným nástrojem pro potírání nezákonné, neregulované a nehlášené rybolovné činnosti, protože vyžaduje velmi jasnou dokumentaci k prokázání původu ryb, což by ztížilo vstup nezákonně ulovených ryb na trh;
12. vyzývá Komisi, aby objasnila, jak si představuje ekoznačku Společenství, neboť její analýza druhé možnosti („vytvoření jediného programu Společenství pro ekoznačky pro ryby a produkty rybolovu“) a třetí možnosti („zavedení minimálních požadavků na dobrovolné programy pro ekoznačky“), uvedené ve sdělení, vedou k nejasnostem vzhledem k tomu, co bylo řečeno při mezinárodních grémiích o vlastních programu pro ekoznačku;
13. domnívá se, že po zavedení programu pro ekoznačky a ekologické osvědčování musí Komise tento program podporovat a poskytovat o něm informace všem zúčastněným stranám; Komise musí dále zajistit, aby subjekty, které získaly oprávnění pro oblast ekoznaček a osvědčení, plně dodržovaly stanovená pravidla a nedocházelo ke klamání zákazníka;
14. naléhavě vyzývá Komisi, aby do šesti měsíců vypracovala sdělení pro Evropský parlament a Radu, jehož obsahem budou závěry vyvozené ze široké debaty týkající se minimálních požadavků a pokynů, které musí být v souladu s programem pro ekoznačku Společenství pro produkty rybolovu;
15. dále vyzývá Komisi, aby při stanovení základů programu pro ekoznačku Společenství pro produkty rybolovu v EU zohlednila příslušná mezinárodní kritéria, zejména ta, která stanovila FAO, což znamená, že program bude:

- a) v souladu s kodexem chování pro odpovědný rybolov organizace FAO a také s usneseními jiných mezinárodních organizací, včetně OSN a WTO;
 - b) dobrovolný a zaručí větší ochranu životního prostředí, aniž by to znamenalo, že produkt bez ekoznačky by byl méně kvalitní;
 - c) transparentní během každé fáze, a transparentní bude také organizační struktura a finanční ustanovení;
 - d) nediskriminující a nebude vytvářet překážky obchodu, zejména pokud se týká rozvojových zemí, a zároveň zajistí spravedlivou soutěž;
 - e) bude uznávat Komisi, jako navrhovatelku, jež by měla vytvořit pravidla pro fungování programu a zaručit nezávislost úřadů specializovaných na udělování akreditací a osvědčení, což jsou základní nástroje pro poskytnutí záruky při udělování certifikace i pro důvěryhodnost tvrzení uváděného na značce;
 - f) obsahovat kritéria udržitelnosti, která musí mít vyšší požadavky než kritéria Společenství pro řízení zdrojů a musí být založena na seriózních vědeckých analýzách, přičemž mohou být pro různé produkty rybolovu jak obecné tak specifické povahy;
 - g) zaručovat, že prostřednictvím značky budou uváděny pravdivé informace, což předpokládá, že u daného výrobku bude zajištěn řetězec kontroly od rybářských plavidel po konečného spotřebitele, tzn. sledování správnosti procesu udělení ekoznačky a zajištění, že označený produkt skutečně splňuje dané specifikace;
 - h) zahrnovat spolehlivé a nezávislé postupy auditu a ověřování;
 - i) zajišťovat nezbytně nutné šíření programu;
 - j) navrhovat značku, na které bude uveden konečný výsledek hodnocení výrobku v podobě, která bude pro spotřebitele jasná a srozumitelná;
16. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám členských států.